

Spørsmål og svar

Beslutning om hovedsete i nye politidistrikter

Generelt om hovedsetene:

Hva er et hovedsete/administrasjonssted?

1. januar 2016 etableres landets 12 nye politidistrikter. De nye politidistriktenes hovedseter, eller administrasjonssteder, er der hvor den nye politimesteren har sitt kontor og sin lederstøtte. Ved hovedsetet ligger også operasjonssentralen i distriktet.

Hvem beslutter hovedsetene?

Med bakgrunn i behandlingen av Nærpolitireformen i Stortinget, har Justisdepartementet gitt Politidirektoratet myndighet til å beslutte hvor hovedsetene skal ligge.

Hvorfor er valg av hovedsete viktig?

Valget av hovedsete skal sikre det nye politidistriktet best mulig rammebetingelser for å levere gode polititjenester der folk er. Det er besluttet at operasjonssentralen skal ligge ved hovedsetet, for å legge til rette for tett og god samhandling mellom politimester, stab og operasjonssentral. Hvor hovedsetet ligger vil i liten grad påvirke polititjenesten ovenfor befolkningen direkte.

Hva betyr hovedsetet for folk flest?

Hovedsetets plassering i politidistriktet vil i liten grad påvirke polititjenesten ovenfor befolkningen direkte, men skal sikre best mulig rammebetingelser for å levere gode polititjenester der folk er. Funksjonene som skal ligge i hovedsetet er i stor grad "stedsuavhengige".

Hvilke funksjoner i politiet skal ligge i hovedsetet?

Den nye politimesteren i politidistriktet vil ha sitt kontor og sin lederstøtte i hovedsetet. Det nye distriktets operasjonssentral skal også ligge her. Utover dette er det ikke besluttet hvilke fagmiljøer og arbeidsplasser som skal ligge hvor i det nye distriktet. Dette vil bli klart gjennom lokale prosesser, ledet av den nye politimesteren. Det er et mål å ta hele politidistriktet i bruk, og fordele fagmiljøer på ulike steder.

Innebærer valg av hovedsetet at de fleste arbeidsplassene i politidistriktet samles der?

Nei, det meste av tjenesteproduksjonen og publikumskontakten skal skje i de geografiske driftsenhetene, som består av dagens politistasjoner og lensmannskontor. Dermed vil også arbeidsplassene fordeles rundt omkring distriktet. Det er et mål å ta hele politidistriktet i bruk, og fordele fagmiljøer på ulike steder. Det er ikke avklart hvilke funksjoner og arbeidsplasser som skal ligge hvor i det nye distriktet. Dette vil bli klart gjennom lokale prosesser, ledet av den nye politimesteren.

Hvorfor har dere ikke vurdert å legge hovedsetene til andre steder enn dagens hovedseter?

Andre alternativer ligger utenfor de tids- og kostnadsrammer politiet har i etableringen av nye politidistrikter. Ved å benytte dagens politihus er det videre et begrenset antall medarbeidere som må skifte arbeidssted, hovedsakelig knyttet til operasjonssentralene. Velges en ny plassering vil endringen berøre langt flere ansatte.

Om høringen:

Hva var hensikten med høringen?

Høringsrunden er viktig for å sikre best mulig beslutninger om hovedsetene i de nye politidistriktene. Høringsinstansene vil kunne bidra med fakta og vurderinger som blir viktige når vi skal ta den endelige avgjørelsen.

Hvem ble invitert til å gi innspill i høringen?

Høringsgrunnlaget er sendt ut til kommunene, fylkeskommunene, fylkesmennene, DSB, politidistriktene, tjenestemannsorganisasjonene i politiet, 110-sentralene (ledere og styrer) og departementene.

Hvordan har interessen vært?

Det har vært stor interesse. Politidirektoratet har mottatt nærmere 250 høringsinnspill om hovedsetene i de nye politidistriktene.

Hvor har det kommet flest høringsinnspill?

En stor andel av høringsinnspillene knytter seg til Sør-Øst politidistrikt og Møre og Romsdal politidistrikt. Det er også stor oppmerksomhet rundt Øst politidistrikt og Innlandet politidistrikt.

Hvordan har POD behandlet innspillene?

Alle høringsinnspillene er systematisk gjennomgått og vurdert opp mot grunnlaget for PODs foreløpige forslag til hovedseter. En stor del av argumentene som fremkommer er kjent og vurdert i grunnlaget for høringsnotatet. Samtidig er det også fremkommet enkelte nye opplysninger, faktafeil og forslag til nye vurderinger. Politidirektoratet har i høringsperioden gjort ytterligere kartlegging og kvalitetssikring av grunnlagsmaterialet for vurderingene

Har det kommet fram ny informasjon som har påvirket konklusjonene?

En stor del av argumentene som fremkommer er kjent og vurdert i grunnlaget for PODs foreløpige forslag til hovedseter. Samtidig er det også fremkommet enkelte nye opplysninger, faktafeil og forslag til nye vurderinger. Politidirektoratet har i høringsperioden gjort ytterligere kartlegging og kvalitetssikring av grunnlagsmaterialet for vurderingene. Til sammen har dette bidratt til justeringer av beslutningsgrunnlaget knyttet til flere av hovedsetene. Endringene har vært nok til å endre konklusjonen i to av de nye distriktene (Øst og Sør-Øst).

Hvorfor har POD endret konklusjonen om hovedsetet i Øst PD?

Det var jevnt mellom alternativene i Øst politidistrikt i forkant av høringsrunden, spesielt mellom Sarpsborg og Ski. Med valg av Ski styrker vi muligheten for å få med personer fra hele distriktet til hovedsetet. Dette er spesielt viktig for operasjonssentralen i et stort distrikt med mange hendelser. Vi har også avdekket svakheter i faktagrunnlaget knyttet til bemanningsgrunnlaget. Dette har gjort Sarpsborg til en dyrere løsning enn først antatt. Samtidig har byggekostnadene ved Ski blitt vurdert lavere på grunn av en ny gjennomgang av operasjonssentralenes bemanningsbehov. Sist, men ikke minst, er det gjort vurderinger rundt hvilke løsninger som gir størst omstillingsutfordringer for 110 og AMK. I Øst politidistrikt har dette også styrket Ski som hovedsete. Til sammen gjordet dette at vi valgte Ski som hovedsete i Øst politidistrikt.

Hvorfor har POD endret konklusjon om hovedsetet i Sør-Øst PD?

Det var jevnt mellom Drammen og Tønsberg i forkant av høringsrunden. Med valg av Tønsberg styrker vi muligheten for å få med personer fra hele distriktet til hovedsetet. Dette er spesielt viktig for operasjonssentralen i et stort distrikt med mange hendelser. I det foreløpige forslaget var det "bygningssmassens egnethet" som trakk i retning Drammen. Vestfold politidistrikt har utarbeidet et løsningsforslag som ivaretar våre behov på en meget god måte. Denne løsningen gir gode muligheter for tre samlokaliserte nødmeldingssentraler. I tillegg presenterte de en fleksibel gjennomføringsløsning med lav risiko for driftsforstyrrelser og feilinvesteringer. Til sammen gjorde dette at vi valgte Tønsberg som hovedsete i Sør-Øst politidistrikt.

Hvorfor har dere ikke endret konklusjon i noen av de andre politidistriktene?

De endelige beslutningene er basert på en totalvurdering av en rekke ulike kriterier. At vi endrer faktagrunnlaget eller vurderingene på et område, betyr ikke nødvendigvis at hele konklusjonen endres. I flere av distriktene førte justeringene vi har gjort til en styrking av det opprinnelige forslaget. I andre distrikter hadde ny informasjon liten eller ingen betydning for beslutningen. I to av distriktene var det jevnt i utgangspunktet, og ny informasjon og nye vurderinger har ført til endret konklusjon.

Kriteriene som er vurdert

Hva innebærer kriteriet "rekrutteringsgrunnlag"?

Ansatte med politiutdanning utgjør den viktigste rekrutteringsbasen, med tanke på operasjonssentralen og evt. andre fagmiljøer som kan plasseres ved administrasjonsstedet. Ansatte med politiutdanning i det geografiske området rundt de alternative administrasjonsstedene utgjør den viktigste rekrutteringsbasen, både med tanke på operasjonssentralene og eventuelle andre fagmiljøer som kan plasseres ved administrasjonsstedet.

Hva innebærer kriteriet "gjennomføringskostnader"?

Det er investeringskostnader knyttet til å opprette et hovedsete i de nye politidistriktene. Dette dreier seg om kostnader ved å tilrettelegge bygninger og teknologiske løsninger for større kapasitet ved operasjonssentral ved nytt administrasjonssted, samt personellmessige omstillingskostnader.

Hva innebærer "kostnadseffektiv praktisk beliggenhet"?

Administrasjonsstedets beliggenhet i nye politidistrikt vil ha betydning for tidsbruk og kostnader knyttet til reiser, intern samhandling og tjenesteutførelse i distriktet. Beliggenheten vil også ha betydning for den langsiktige rekrutteringen til administrasjonsstedet og karrieremulighetene for ansatte i politidistriktet.

Hva innebærer kriteriet "egnethet ved nye operasjonssentraler"?

Faktorer ved de alternative byggene mht. muligheter for å etablere et minimum av grunnsikring i form av forebyggende sikringstiltak, gjennomføre ombyggingsarbeid uten å forårsake høy risiko for forstyrrelse av operativ drift og krisehåndteringsevne, samt å etablere tilfredsstillende arbeidsforhold for arbeidstakerne sett i et helse- og miljøperspektiv

Hva innebærer kriteriet "egnethet for samlokalisering mellom politi, brann og helse"?

Administrasjonsstedets egnethet for å samlokalisere de tre nødmeldingssentralene. Det handler om tekniske og bygningsmessige vurderinger. Alternativer som tilfredsstillende muligheten for å samlokalisere alle tre nødmeldingssentraler i samme etasje vurderes best innenfor dette kriteriet. Alternativer som gir mulighet for samlokalisering av politiets og brannvesenets 110-sentraler i samme etasje vurderes også som gode, gitt usikkerheten rundt AMK-sentralenes deltakelse i samlokaliseringen. Samlokaliseringens løsningsalternativer er ikke kostnadsberegnet, og vil underlegges egne beslutningsprosesser på et senere tidspunkt.

Hva innebærer kriteriet "infrastruktur, nærhet til andre typer fagmiljøer, andre offentlige virksomheter"?

Kriteriet handler om hovedsetets nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap, og håndtering av større kriser og hendelser. Nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap, og håndtering av større kriser og hendelser. I tillegg vil infrastruktur rundt alternativene til administrasjonssted vurderes ut fra behov for effektiv reisevirksomhet i tjenesten, og i mindre grad operativ polititjeneste.

Hva innebærer kriteriet "hensynet til lokaliseringspolitikken"?

Det handler om potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser, med hensyn til omfang og bredde. Under dette kriteriet er det vurdert hvilke alternative administrasjonssteder som har størst potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser, ut fra andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i den enkelte region, sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av voksen befolkning.

Hvordan er disse kriteriene vektet i beslutningsgrunnlaget?

• rekrutteringsgrunnlag	20%
• gjennomføringskostnader	15 %
• kostnadseffektiv praktisk beliggenhet	25%
• egnethet ved nye operasjonssentraler	10%
• egnethet for samlokalisering mellom politi, brann og helse	10%
• infrastruktur, nærhet til andre typer fagmiljøer, andre offentlige virksomheter	10%
• hensynet til lokaliseringspolitikken	10%

Har Politidirektoratet endret på vektingen underveis i prosessen?

I Politidirektoratets endelige vurdering er det ikke gjort endringer i vektingen av kriteriene. Men i høringsperioden er det kommet inn tilleggsmomenter som har påvirket hvordan Politidirektoratet vurderer alternativenes fordeler og ulemper innenfor enkelte kriterier. 110- og 113-sentralenes plassering i dag er eksempel på dette. Alternativer gir mindre omstillingsutfordringer for de andre nødmeldesentralene gis her en fordel fremfor andre.

Hvordan kan man vurdere et alternativ til å ha "lavest beregnede kostnader for bygningsmessige tilpassinger", men likevel mindre egnet ut fra hensynet til "kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet"?

Forslag til hovedseter er basert på vurdering av en rekke ulike kriterier, som er vektlagt på ulik måte. Dette er kriterier som vurderer ulike typer kostnader. Den første handler om investering- og gjennomføringskostnader for å etablere et hovedsete. Den andre kostnaden dreier seg om de mer langsiktige driftsmessige kostnadene ved å plassere et hovedsete på en bestemt geografisk plass i distriktet. Beliggenheten vil særlig påvirke tidsbruk og reisekostnader knyttet til samhandlingen mellom hovedsetet og politiets øvrige enheter i distriktet.

Hvordan kan operasjonssentralens lokaler være uegnet for politiet, men likevel egnet for samlokalisering?

Vurderingen rundt samlokalisering er i stor grad knyttet til ledige areal ved politihuset, mens vurderingen av egnetheten til operasjonssentralen tar utgangspunkt i dagens sentral og forhold knyttet til sikkerhet, helse, miljø, gjennomføringsutfordringer og ringvirkninger for øvrige polititjenester i lokalene. Samlokaliseringsløsningen kan noen steder kreve at hele operasjonssentralen blir fysisk flyttet på politihuset.

Hvordan er informasjonen fremskaffet innen de ulike kriteriene?

Dette er beskrevet nærmere i vedlegg til høringsnotatet. Dette ligger på politi.no. (Vedlegg 1: Beskrivelse av grunnlagsinformasjon for vurderingene)

Sokkelansvaret

Hva innebærer sokkelansvaret?

Sokkelansvaret gjelder iht. forskrift hvilke politidistrikt som har politimyndighet på nærmere definerte deler av norsk kontinentalsokkel og økonomisk sone for politiinnsats knyttet til innretninger og anlegg for undersøkelse, utnyttning, lagring eller transport av undersjøiske naturforekomster. Sokkelansvaret skiller seg prinsipielt ikke fra politiets ansvar for beredskap og politiinnsats på andre områder når det gjelder organisatoriske-, -beredskaps-, operative- eller taktiske ordninger, planer, prosedyrer etc. Det viktigste elementet for operativ styring og politiinnsats som faller inn under sokkelansvaret er etter Politidirektoratets vurdering operasjonssentral med tilstrekkelig bemanning, kompetanse og støtteverktøy, samt kjent og øvet planverk i hele det operative apparatet i distriktet.

Hvordan spiller sokkelansvaret inn på beslutningen om hovedsetene?

Politidirektoratets vurderinger er at sokkelansvaret sammenholdt med øvrige kriterier og hensyn ikke bør ha avgjørende betydning for avgjørelsen av hvor administrasjonsstedet skal lokaliseres. I de foreløpige vurderingene i høringsnotatet er sokkelansvaret tillagt noe vekt, men ikke avgjørende vekt. Politidirektoratet ser ikke grunn til å endre denne vurderingen.

Er sokkelansvaret vurdert i Møre og Romsdal PD?

Sokkelansvaret er en av mange faktorer som er vurdert i de politidistrikter der dette er relevant. Det er tillagt noe vekt, men ikke avgjørende vekt. Av høringsnotatet pkt. 4.5 fremgår det at det for Kristiansunds del ble vektlagt at de har bygd opp særlig kompetanse innenfor etterforskning og operativ bistand ved hendelser på kontinentalsokkelen, ettersom dagens Nordmøre og Romsdal politidistrikt, som ett av fire politidistrikter, har et politimessig ansvar for norsk sokkelvirksomhet.

Om samlokalisering

Hvorfor planlegger politiet for samlokalisering med andre nødetater?

Samlokaliseringsspørsmålet er en uttrykt politisk ambisjon, som politiet har fått i oppdrag å ta høyde for i valg av hovedseter. I forbindelse med nærpoltireformen er det slått fast at det er et mål om at kommunale brannvesens brann- og redningsentraler skal samlokaliseres med politiets operasjonssentraler. De nye sentralene skal også klargjøres slik at helsevesenets AMK-sentraler også kan samlokaliseres med de øvrige nødmeldingssentralene. Før samlokalisering med brann- og redningsentralen kan realiseres, må det gjennomføres egne prosesser, blant annet for å avklare finansierings spørsmål. Det ikke er tatt beslutning om samlokalisering med helsetjenestenes AMK-sentraler.

Hvordan er samlokalisering med 110-sentraler og AMK vurdert?

Politiets operasjonssentraler skal samlokaliseres med brann- og redningsvesenets nødmeldingssentraler, og det skal legges til rette for en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler. De alternative hovedsetene er vurdert ut fra egnethet for samlokalisering mellom politi, brann, helse. Det er tatt utgangspunkt i at nødmeldingssentralene skal lokaliseres vegg-i-vegg i samme etasje, og at det skal legges til rette for å kunne etablere stab i tilknytning til operasjonssentralen.

Hvordan har dere vurdert 110-sentralenes behov?

Politidirektoratet forholder seg til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap når det gjelder dimensjoneringsgrunnlaget for 110-sentralene. Det er kommet inn mange innspill som antyder at 110-sentralene vil trenge mer plass enn hva høringsnotatet bygget på. Endelig dimensjoneringsgrunnlag vil bli avklart i forbindelse med prosjekteringen av ombygningen ved det enkelte politihus. Politidirektoratet anser at de administrasjonsstedene som nå er valgt har en viss fleksibilitet for å kunne ivareta endringer i 110-sentralenes arealbehov.

Når skal politi og 110-sentralene samlokaliseres?

Det er en føring fra Justisdepartementet at en til tre av politiets operasjonssentraler skal samlokaliseres med brann i løpet av 2016.

Når skal AMK-sentralene også samlokaliseres med politi og brann?

Det er ikke tatt en beslutning på nasjonalt nivå som gjelder samlokalisering med AMK-sentralene, utover at det skal legges til rette for en samlokalisering.

Hva vil samlokaliseringen koste?

Det er kun sett på mulighetsrommet for å få til samlokalisering. Samlokaliseringsløsningene er ikke kostnadsberegnet, og vil underlegges egne beslutningsprosesser på et senere tidspunkt.